

Tantárgyleírás:

Az ismeretkör: Nyelvészet

Kredittartománya: 12 kr

Tantárgyai: 1 Magyar nyelv 1.

2. Magyar nyelv 2.

3. Nyelv- és beszédművelés 1.

4. Nyelv- és beszédművelés 2.

Tantárgy neve: Nyelv- és beszédművelés 2. Neptun-kód: BNTANI2005; BLTANI2005	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 100% gyakorlat	
A tanóra típusa: ea. + gyak. és óraszám: 2 gy az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: <ul style="list-style-type: none">a szorgalmi időszak heteire lebontott részletes tematika biztosítása a félévi feladatokkal, követelményekkel	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: <ul style="list-style-type: none">Szóbeli beszámoló, a megtanult versek és egy magyar népmese bemutatása. Feladatok: <ul style="list-style-type: none">gyakorlatok végzése a kötelező és az ajánlott irodalomban feltüntetett tananyag alapján	
A tantárgy tantervi helye: 1. félév	
Előtanulmányi feltételek: Nyelv- és beszédművelés 2.	
Tantárgyleírás: <p>A helyesírás helye a nyelvművelésben, nyelvhelyesség – helyesírás. Írásunk, helyesírásunk általános tudnivalói. A magán- és mássalhangzók írásmódja, betűrendbe sorolás. Helyesírásunk alapelvei: a kiejtés, a szóelemzés szerinti, a hagyományos és az egyszerűsítő írásmód. A különírás és az egybeírás kérdései. A kis és a nagy kezdőbetűk használata. A tulajdonnevek (a személynevek, az állatnevek, a földrajzi nevek, a csillagnevek, az intézménynevek, a márkanevek, a kitüntetések és díjak neve) helyes szóbeli és írásbeli használata. Az idegen közsavak és tulajdonnevek írásmódja. A magyar, illetve az idegen írásmód szerinti írás, az átírás szabályai. Az elválasztás, a szótagolás szerinti elválasztás, az összetett szavak elemeik szerinti elválasztása. Az írásjelek használatának nyelvhelyességi és helyesírási kérdései, a rövidítések és a mozaikszók alkalmazása. Áttekintünk néhány oktatást segítő szoftvert, támogató oldalt, applikációt, oktatóprogramot, amelyek jól alkalmazhatóak az érintett célcsoportok kapcsán. Megismerkedünk jó gyakorlatokkal is.</p>	
Kötelező és ajánlott irodalom:	
Kötelező irodalom: <ol style="list-style-type: none">A magyar helyesírás szabályai 12. kiad. Akadémiai Kiadó, Bp. ISBN: 978 963 05 8630 6Gasparics Gyula: Helyesírási százszorszép. CD ROM Zsámbék, 2003Gasparics Gyula: Jeles(5)kedj a helyesírásban! AVKF Vác, 2005. ISBN 963 7306 40 4Laczkó Krisztina – Mártonfi Attila: Helyesírás. Osiris Kiadó, Bp., 2006. ISBN 963-389-541-3Magyar helyesírási szótár. Akadémiai Kiadó, Bp., 2007 ISBN 9789630576307	

Ajánlott irodalom:

1. Gasparics Gyula: Oktatótábla a *j-ly*-os szavak köréből. Zsámbék, 2003
2. Gasparics Gyula: Helyesírási nefelejcs. AVKF Vác, 2006 ISBN 963 7306 41 2
3. Hernádi Sándor: A helyesírási készség fejlesztése. Mozaik Stúdió 1995. ISBN 9638024399
4. Cs. Nagy Lajos: Helyesírási gyakorlókönyv. Trezor Kiadó, Bp., 2005. ISBN 9639088994

Előírt szakmai kompetenciák, kompetencia-elemek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:**tudása**

- Ismeri a 6–12 éves gyerekek személyiségének kibontakoztatását megalapozó tudományos elméleteket, az első hat iskolaévnél a személyiség formálódásában és az élethosszig tartó tanulásra való felkészítésben betöltött szerepét.
- Rendelkezik 6-12 éves gyerekek, gyermekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő nyelvhasználati és társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással.
- Ismeri a tanulás támogatásának, a kulcskompetenciák megalapozásának, kibontakoztatásának tudományos és szakmódszertani alapjait, az első hat iskolaévben az anyanyelvi nevelés, a helyesírás-tanítás területén alkalmazható korszerű módszereket, eszközöket
- Biztos nyelvtani, helyesírási szakmai ismeretekkel rendelkezik az 1–4. évfolyam tanításához.
- Ismeri szakterületének digitális ismeretszerzési eszközeit, IKT-technikáit és problémamegoldási módszereit.

képességei

- Az anyanyelvi nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6–12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.
- Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.
- A szakmai-tudományos kritériumokat érvényesítve választja meg a szakirodalmi könyvtári és elektronikus forrásainak körét, és munkájában azokat kreatív módon hasznosítja.
- Tevékenységére szakszerűen reflektál. Szakterületén rendelkezik a hatékony elektronikus információkeresés, információfeldolgozás, információkutatás, információközvetítés ismereteivel, az elektronikus forrásokat használja.
- Az összegyűjtött digitális információkat rendszerezni, elemezni tudja, az összefüggések megragadására és kezelésére képes.

attitűdje

- Tevékenységét a 6–12 éves gyerekek fejlődésének, helyes íráshasználatának támogatása iránti elkötelezettség irányítja.
- Felkészültsége alapján részt vállal a tanító szakmával összefüggésben álló kutatásokban, innovatív team-munkákban.
- Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.
- Nyitott a munkájával összefüggő új elméletek és módszerek, a technológiai lehetőségek, információs és kommunikációs technológiák megismerésére és alkalmazására.
- Kreatívan, kritikusan, innovatívan viszonyul az információs műveltséghez, eredményesen tájékozódik a XXI. századi literációs kultúrában.

autonómiája és felelőssége

- Hatáskörében felelősséget vállal a rá bízott 6–12 éves gyerekek fejlődéséért, anyanyelvi kulcskompetenciájuk hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.

- A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a nyelvi és kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.
- Felelősen, etikusan, kritikusan, biztonságosan működik együtt minden partnerével a digitális kommunikációban.
- Tudatos, kritikus, önreflektív, innovatív a digitális kultúra alakításában.
- Önállóan tervezi és alakítja digitális műveltségét.

Tantárgy felelőse Dr. Gasparics Gyula főiskolai tanár PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Dr. Gasparicsné dr. Kovács Erzsébet főiskolai tanár PhD